

Polski Związek Łowiecki
Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

NACZELNA RADA ŁOWIECKA
WARSZAWA, 10 DNIA

2026-03-17

L. dz. 292 /NRL/ 26 Alojce

Warszawa, dnia 16 marca 2026 roku

**Główny Rzecznik Dyscyplinarny
Polskiego Związku Łowieckiego**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKÓW DISCYPLINARNYCH
POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO
ZA 2025 ROK**

Zespół Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego w obecnym składzie został powołany uchwałą Naczelnej Rady Łowieckiej nr 242/2024 z dnia 23 listopada 2024 roku, podjętą w głosowaniu tajnym na podstawie art. 35o ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1995 roku Prawo łowieckie. Powołanie nastąpiło na pięcioletnią wspólną kadencję Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego Zastępców.

Rok 2025 był zatem pierwszym pełnym rokiem kalendarzowym, w którym Zespół GRD w nowym składzie sprawował powierzone mu funkcje, stając wobec licznych wyzwań organizacyjnych, merytorycznych, a przede wszystkim prawnych, o czym szerzej w dalszej części niniejszego sprawozdania.

Okres sprawozdawczy dotyczy czasu od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku. Ze względu na szczególne okoliczności, z jakimi Zespół GRD PZŁ mierzył się w roku sprawozdawczym – w tym w szczególności toczące się postępowanie administracyjne dotyczące uchwały powołującej obecny Zespół – niniejsze sprawozdanie wykracza miejscami poza ramy stricte statystyczne i obejmuje również opis działań podejmowanych w obronie ciągłości funkcjonowania pionu dyscyplinarnego Zrzeszenia.

System odpowiedzialności dyscyplinarnej w Polskim Związku Łowieckim pełni szczególną rolę – stanowi gwarancję, że łowiectwo w Polsce jest wykonywane zgodnie z prawem, zasadami etyki i tradycją łowiecką. Rzecznicy dyscyplinarni, działając społecznie i poświęcając swój wolny czas, czuwają nad tym, by naruszenia prawa łowieckiego i uchybienia godności myśliwskiej nie pozostawały bez reakcji. Sprawnie funkcjonujący pion dyscyplinarny chroni

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

nie tylko interesy Zrzeszenia i jego członków, ale również służy ochronie zwierzyny i prawidłowej gospodarce łowieckiej, a tym samym realizuje cele wynikające z ustawy Prawo łowieckie. W roku 2025 pion ten zmierzył się z wyzwaniem, które wykraczały daleko poza bieżącą działalność procesową i nadzorczą.

W aktualnym okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne nowelizacje norm prawnych regulujących działalność dyscyplinarną w Polskim Związku Łowieckim. Rzecznicy dyscyplinarni wykonywali swoje funkcje w oparciu o przepisy ustawy z dnia 13 października 1995 roku Prawo łowieckie oraz wydanego na jej podstawie Regulaminu Sądów Łowieckich i Rzeczników Dyscyplinarnych w Polskim Związku Łowieckim, stanowiącego załącznik do uchwały Naczelnej Rady Łowieckiej nr 50/2014 z dnia 24 kwietnia 2014 roku.

Pomimo braku zmian legislacyjnych, praktyka stosowania obowiązujących przepisów ujawniła szereg zagadnień interpretacyjnych, w szczególności dotyczących granic odpowiedzialności dyscyplinarnej członków organów kolegialnych kół łowieckich oraz kwalifikacji naruszeń uchwał organów kół jako przewinień łowieckich w rozumieniu art. 35b ust. 1 Prawa łowieckiego.

Zagadnienia te były przedmiotem konsultacji udzielanych przez Zespół GRD okręgowym rzecznikom dyscyplinarnym, a w części przypadków znalazły rozstrzygnięcie w orzecznictwie Głównego Sądu Łowieckiego.

1. Główny Rzecznik Dyscyplinarny i Zespół GRD

W roku sprawozdawczym Biuro Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego prowadziło szeroko zakrojoną działalność w zakresie nadzoru nad okręgowymi rzecznikami dyscyplinarnymi oraz sprawowania własnych postępowań wyjaśniających i nadzorczych. Nadzór ten realizowany był zarówno poprzez bieżącą analizę napływającej korespondencji i dokumentacji procesowej z poszczególnych okręgów, jak i poprzez bezpośrednie kontakty z okręgowymi rzecznikami dyscyplinarnymi, w tym spotkania robocze, konsultacje telefoniczne oraz pisma instruktażowe i wytyczne.

Istotnym obszarem zaangażowania Zespołu GRD PZŁ w 2025 roku było uczestnictwo w rozprawach przed Głównym Sądem Łowieckim. W **104 sprawach** Zespół GRD brał czynny udział w rozprawach **przed Głównym Sądem Łowieckim**, co obrazuje skalę własnej

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

aktywności procesowej biura. Obecność przedstawicieli GRD na rozprawach przed GSŁ zapewniała prawidłową reprezentację oskarżenia w postępowaniach odwoławczych i pozwalała na bieżące monitorowanie kształtowania się linii orzeczniczej sądów łowieckich oraz reagowanie na ewentualne rozbieżności w interpretacji przepisów dyscyplinarnych.

Na bieżąco realizowane były wprowadzone zasady współdziałania z terenowymi rzecznikami dyscyplinarnymi, dotyczące przepływu informacji o zdarzeniach szczególnej wagi – a w szczególności o wypadkach ze skutkiem śmiertelnym podczas lub w związku z wykonywanymi polowaniami, o zdarzeniach, w których postępowanie myśliwego lub innych osób uczestniczących w polowaniu zawierało znamiona przestępstwa określonego w art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt, oraz o sprawach pozostających w szerokim zainteresowaniu mediów ogólnopolskich z uwagi na ich okoliczności bądź uczestnictwo osób pełniących funkcje publiczne. Zasady te zostały przez obecny Zespół GRD rozwinięte, w szczególności poprzez usprawnienie kanałów komunikacji elektronicznej z biurami zarządów okręgowych.

Na uwagę zasługuje sprawa o szczególnej doniosłości społecznej i medialnej, określana jako **sprawa ostrołęcka**. Sprawa ta spotkała się z szerokim zainteresowaniem zarówno Ministerstwa Klimatu i Środowiska, jak i mediów ogólnopolskich. Dzięki intensyfikacji działań w pionie GRD PZŁ – polegającym między innymi na **objęciu sprawy ścisłym nadzorem**, koordynacji czynności z właściwym okręgowym rzecznikiem dyscyplinarnym oraz współpracy z organami ścigania – sprawie tej nadano właściwy bieg procesowy, a jej przebieg potwierdza, że organy dyscyplinarne Zrzeszenia potrafią skutecznie reagować na poważne naruszenia prawa łowieckiego, w tym na przypadki o znamionach przestępstwa.

Równie istotna pozostawała sprawa dotycząca **członka Zrzeszenia, który – będąc prawomocnie zawieszonym w prawach członka PZŁ – wielokrotnie pozyskiwał zwierzynę w okresie obowiązywania kary zawieszenia**, posługując się legitymacją członkowską, której zgodnie z przepisami powinien był złożyć do depozytu. Sprawa prowadzona była pod nadzorem GRD PZŁ zarówno w **pionie dyscyplinarnym, jak i na płaszczyźnie karnej**. Pion dyscyplinarny **złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 53 pkt 4 i 6 ustawy Prawo łowieckie**, dołączając obszerną dokumentację dowodową. Postępowanie karne zostało jednak umorzone przez prokuraturę bez przeprowadzenia czynności

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

dowodowych wykraczających poza przesłuchanie zawiadamiającego i bez sporządzenia uzasadnienia postanowienia. **Pion dyscyplinarny złożył zażalenie na to postanowienie.** Sprawa ta miała istotne znaczenie nie tylko ze względu na wagę zarzucanych czynów, ale również dlatego, że w toku postępowania **Prokuratura wskazała na nieprecyzyjność postanowień Regulaminu dotyczących skutków zawieszenia w prawach członka PZŁ, w tym prawa do polowania – co w ocenie organu ścigania mogło uzasadniać nieświadomość po stronie sprawcy. Okoliczność ta stała się bezpośrednim impulsem do podjęcia przez GRD prac nad nowelizacją Regulaminu, o czym szerzej w dalszej części sprawozdania.**

Rok 2025 przyniósł jednak Zespołowi GRD PZŁ **wyzwanie bez precedensu w dotychczasowej historii łowieckiego pionu dyscyplinarnego.** Decyzją z dnia 2 października 2025 roku (znak: DLŁ-WN.011.7.2025.ABR) **Minister Klimatu i Środowiska stwierdził nieważność w całości uchwały Naczelnej Rady Łowieckiej nr 242/2024 z dnia 23 listopada 2024 roku w sprawie powołania Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego Zastępców.**

Zespół GRD stoi na stanowisku, że uchwała nr 242/2024 została podjęta zgodnie z prawem i w pełni skutecznie, niemniej sama decyzja Ministra wymusiła podjęcie czasochłonnych działań procesowych w celu jej wzruszenia.

Zespół GRD PZŁ, świadomy doniosłości zaistniałej sytuacji i jej potencjalnych skutków dla całego systemu odpowiedzialności dyscyplinarnej w Polskim Związku Łowieckim, podjął niezwłoczne działania. **Główny Rzecznik Dyscyplinarny złożył w ustawowym terminie wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, formułując szczegółowe zarzuty wobec zaskarżonej decyzji.** We wniosku podniesiono w szczególności **naruszenie art. 7, art. 77 § 1 oraz art. 80 Kodeksu postępowania administracyjnego poprzez pominięcie przy ustalaniu stanu faktycznego okoliczności, że Naczelna Rada Łowiecka kadencji 2018–2023 utraciła zdolność uchwałodawczą na skutek rezygnacji trzech jej członków z okręgów sieradzkiego, częstochowskiego i kaliskiego w marcu 2023 roku, co spowodowało, że jej skład spadł poniżej ustawowego minimum 49 członków określonego w art. 32a ust. 4 Prawa łowieckiego.**

W uzasadnieniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazano, że dokument oznaczony jako uchwała Naczelnej Rady Łowieckiej nr 10/11/2023 z dnia 6 listopada 2023 roku, na

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

którym Minister Klimatu i Środowiska oparł swoje rozstrzygnięcie, został podjęty przez Naczelną Radę Łowiecką działającą w składzie niezgodnym z wymogami ustawowymi – to jest przez organ pozbawiony zdolności uchwałodawczej – a zatem stanowi w istocie tzw. **nieakt prawny, czyli czynność prawną nieistniejącą, niewywołującą żadnych skutków prawnych**. Stanowisko to oparto na orzecznictwie Sądu Najwyższego, w szczególności na wyroku z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie o sygnaturze I CSK 160/17 oraz wyroku z dnia 20 września 2022 roku w sprawie II CSKP 840/22, w których Sąd Najwyższy wskazał na kategorię uchwał nieistniejących jako odrębną od uchwał nieważnych.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zwrócono również uwagę na nieproporcjonalność zastosowanego przez Ministra środka nadzorczego. Stwierdzenie nieważności uchwały powołującej organy dyscyplinarne po upływie niemal roku od ich powołania, w sytuacji gdy organy te były akceptowane przez Naczelną Radę Łowiecką, sądy łowieckie, uczestników postępowań dyscyplinarnych oraz samo Ministerstwo Klimatu i Środowiska, które prowadziło korespondencję z obecnym Zespołem GRD, stanowiło zastosowanie środka nieproporcjonalnego, naruszającego zasadę zaufania obywateli do państwa, wywodzoną z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Niezależnie od wniosku złożonego przez Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, Zespół GRD PZŁ po dokonaniu przeglądu akt sprawy DLŁ-WN.011.7.2025 złożył obszerne pismo, w którym wypowiedział się co do zebranych dowodów i materiałów. W piśmie tym wskazano na braki w materiale dowodowym zgromadzonym przez organ I instancji. **Dokument oznaczony jako uchwała nr 10/11/2023 z dnia 6 listopada 2023 roku – na którym oparto całe rozstrzygnięcie – nie został włączony do akt postępowania administracyjnego udostępnionych stronom. Również pełny tekst uchwały nr 242/2024 będącej przedmiotem kontroli nadzorczej wraz z jej obszernym uzasadnieniem nie znajdował się w aktach sprawy – zamiast wielostronicowego uzasadnienia, w aktach była jedynie pierwsza jego strona.**

W piśmie wykazano ponadto wewnętrzną sprzeczność stanowiska organu nadzoru. Ten sam Minister Klimatu i Środowiska w decyzji z dnia 1 grudnia 2023 roku (znak: DLŁ-WŁ.011.26.2023.HH) stwierdził nieważność uchwał Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 12 lipca 2023 roku, uznając wprost, że uchwały podjęte przez NRL działającą po dniu 14–15 marca

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

2023 roku w składzie nieodpowiadającym wymogom art. 32a ust. 4 Prawa łowieckiego stanowią *actus non existens*. Minister stwierdził wówczas, że organ kolegialny, którego skład nie odpowiada minimum ustawowemu, nie jest legitymowany do podejmowania uchwał. Jeżeli zatem uchwały NRL z dnia 12 lipca 2023 roku zostały uznane za nieistniejące z powodu działania organu w niepełnym składzie, to z tych samych przyczyn za nieistniejący powinien zostać uznany dokument z dnia 6 listopada 2023 roku – podjęty przez ten sam niepełny skład NRL, w którym nadal brakowało trzech członków z okręgów sieradzkiego, częstochowskiego i kaliskiego.

Ewentualne zakwestionowanie kompetencji organów dyscyplinarnych pociągnęłoby za sobą skutki wykraczające poza ramy wewnętrzne Polskiego Związku Łowieckiego. Podważenie czynności procesowych podjętych przez obecny Zespół GRD oznaczałoby w praktyce, że sprawy poważnych naruszeń prawa łowieckiego mogłyby uniknąć odpowiedzialności dyscyplinarnej nie z powodu braku dowodów ich winy, lecz wyłącznie z powodu decyzji kwestionującej status organów prowadzących postępowania. Sytuacja taka mogłaby również w przyszłości zniechęcać członków PZŁ do składania zawiadomień o przewinieniach łowieckich, osłabiając system egzekwowania odpowiedzialności.

Mimo opisanej trudnej sytuacji prawnej, Biuro GRD PZŁ w żadnym momencie roku sprawozdawczego nie zawiesiło ani nie ograniczyło swojej działalności. **Kontynuowane były bez przerwy wszystkie czynności wyjaśniające, nadzorcze i procesowe. Zespół GRD kierował się przekonaniem, że zawieszenie działalności dyscyplinarnej – choćby tymczasowe – byłoby nie do pogodzenia z obowiązkami wynikającymi z art. 34 pkt 5 Prawa łowieckiego, zgodnie z którym rzecznicy dyscyplinarni czuwają nad przestrzeganiem przez członków PZŁ prawa, zasad etyki, obyczajów i tradycji łowieckich.**

Zespół GRD PZŁ kontynuował praktykę **kierowania pism instruktażowych i wytycznych, dotyczących zarówno zagadnień proceduralnych, jak i kwestii związanych z kwalifikacją poszczególnych zachowań jako przewinień łowieckich** w rozumieniu art. 35b ust. 1 Prawa łowieckiego.

Istotnym wymiarem działalności Biura GRD w roku sprawozdawczym była **praca interpretacyjna, realizowana w odpowiedzi na napływające pytania i wnioski o ocenę**

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

zasadności poszczególnych zawiadomień. Działalność ta koncentrowała się w szczególności na wyjaśnianiu granic odpowiedzialności dyscyplinarnej w sprawach dotyczących decyzji organów kolegialnych kół łowieckich. **Konsekwentnie stosowano w tym zakresie linię orzeczniczą Głównego Sądu Łowieckiego,** wypracowaną w sprawach GSŁ 6/23, 8/23 oraz 10/23, zgodnie z którą sposób wykonywania funkcji w zarządach kół łowieckich podlega ocenie walnego zgromadzenia i nadzorowi administracyjnemu zarządu okręgowego, nie zaś odpowiedzialności dyscyplinarnej poszczególnych członków organu kolegialnego.

Indywidualna odpowiedzialność dyscyplinarna może powstać wyłącznie wtedy, gdy do naruszenia doszło poza działaniem kolegialnym – w wyniku samodzielnych działań lub zaniechań danej osoby. Stosowanie tej linii interpretacyjnej miało bezpośrednie przełożenie na rozstrzygnięcie spraw, w których – pod pozorem zawiadomień o przewinieniach łowieckich – skrywały się spory wewnątrzorganizacyjne. Odmowy wszczęcia dochodzenia wydawane w tych sprawach opatrywano szczegółowym uzasadnieniem wskazującym na właściwy tryb dochodzenia roszczeń: nadzór administracyjny zarządu okręgowego lub organy statutowe koła. Praktyka taka chroniła prawa obwinionych i zapobiegała instrumentalizowaniu pionu dyscyplinarnego w wewnętrznych konfliktach kół łowieckich.

W ramach sprawowanego nadzoru nad okręgowymi rzecznikami dyscyplinarnymi **Biuro GRD podejmowało interwencje w przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości proceduralnych.** W jednej ze spraw okręgowy rzecznik dyscyplinarny odmówił rozpoznania zawiadomienia w trybie dyscyplinarnym, kierując zawiadamiających do organów administracji publicznej, mimo że zarzucany czyn nosił cechy przewinienia łowieckiego w rozumieniu art. 35b ust. 1 Prawa łowieckiego. Biuro GRD skierowało stosowne pismo, wskazując na obowiązek wdrożenia właściwego trybu proceduralnego i podkreślając, że **pion dyscyplinarny Zrzeszenia nie powinien zrzekać się swoich kompetencji na rzecz organów państwowych w sprawach należących do jego właściwości.** W innej sprawie Biuro GRD stwierdziło naruszenie proceduralne o fundamentalnym znaczeniu – okręgowy sąd łowiecki dopuścił do udziału w postępowaniu odwoławczym pełnomocnika podmiotu, który nie posiadał statusu strony postępowania dyscyplinarnego. Zgodnie z art. 35f ust. 1 ustawy Prawo łowieckie stronami postępowania są wyłącznie oskarżyciel i obwiniony. **Zawiadamiający nie jest stroną i nie przysługuje mu prawo do wnoszenia środków zaskarżenia.** Biuro GRD podjęło analizę

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

dostępnych środków nadzorczych celem naprawienia tej nieprawidłowości i opracowało pismo instruktażowe przypominające o konieczności starannego weryfikowania legitymacji uczestników postępowania na każdym jego etapie.

Biuro GRD opracowało również stanowisko procesowe w sprawie, w której obrona kwestionowała dopuszczalność kontynuowania postępowania sądowego, powołując się na postanowienia o umorzeniu wydane już po wniesieniu wniosków oskarżycielskich do sądu. W stanowisku wykazano, że postanowienia o umorzeniu wydane przez rzecznika dyscyplinarnego po przekazaniu sprawy do sądu łowieckiego nie wywierają skutków prawnych wobec toczącego się postępowania sądowego – od chwili wniesienia wniosku oskarżycielskiego to sąd jest wyłącznie właściwy do umorzenia sprawy. Stanowisko to miało znaczenie jako wyraz konsekwentnej obrony ciągłości postępowań wszczętych przez Biuro GRD niezależnie od zmian kadrowych w składzie organów dyscyplinarnych.

Wśród postępowań wyjaśniających prowadzonych bezpośrednio przez Biuro GRD **na uwagę zasługuje sprawa dotycząca zawiadomienia złożonego przez zarząd okręgowy w związku z działalnością członka Naczelnej Rady Łowieckiej**. Zawiadomienie obejmowało szereg zarzutów, których ocena wymagała szczegółowej analizy pod kątem rozróżnienia między indywidualną odpowiedzialnością dyscyplinarną a wykonywaniem mandatu członka organu kolegialnego. **Sprawa ta ilustruje jedną z trudniejszych kategorii spraw, z jakimi mierzy się Biuro GRD** – przypadków, w których granica między przewinieniem łowieckim a realizowaniem uprawnień statutowych jest nieostra, a decyzja o wszczęciu lub odmowie wszczęcia dochodzenia niesie daleko idące skutki dla funkcjonowania organów PZŁ. Z uwagi na potencjalny konflikt interesów Biuro GRD prowadziło czynności dowodowe bezpośrednio, rezygnując z delegowania ich do okręgowego rzecznika dyscyplinarnego.

Niezależnie od postępowania administracyjnego dotyczącego uchwały 242/2024, Biuro GRD prowadziło w roku sprawozdawczym bieżącą korespondencję z Ministerstwem Klimatu i Środowiska w indywidualnych sprawach dyscyplinarnych pozostających w zainteresowaniu resortu. **W odpowiedzi na zapytania Ministerstwa Biuro GRD udzielało szczegółowych informacji zawierających analizę prawną inkryminowanych zachowań w świetle art. 35b Prawa łowieckiego**, wskazując na wyniki postępowań dyscyplinarnych i karnych oraz na prawidłowość funkcjonowania wewnętrznych mechanizmów nadzoru PZŁ.

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

W toku prowadzonych postępowań dyscyplinarnych rzecznicy korzystali z możliwości przewidzianej w § 14 ust. 5 Regulaminu, polegającej na dołączaniu do wniosków oskarżycielskich wniosków o ukaranie obwinionych za zarzucane im czyny bez przeprowadzenia rozprawy – oczywiście za ich zgodą – i wnioskowali o wymierzenie im określonych we wnioskach kar. Pozwoliło to na stosowanie możliwości przewidzianej w § 14 ust. 6 Regulaminu, a sprowadzającej się do zaniechania prowadzenia dalszych czynności dowodowych. Rozwiązanie to – analogiczne do instytucji dobrowolnego poddania się karze w procedurze karnej – przyczyniło się do przyspieszenia postępowań i odciążenia sądów łowieckich przy jednoczesnym zachowaniu pełnej ochrony praw obwinionych. Od orzeczeń wydanych w tym trybie nie przysługują odwołania, co zapewnia stabilność rozstrzygnięć.

Ponieważ – zgodnie z art. 34 pkt 5 Prawa łowieckiego – rzecznicy dyscyplinarni czuwają nad przestrzeganiem przez członków PZŁ prawa, zasad etyki, obyczajów i tradycji łowieckich, okręgowi rzecznicy dyscyplinarni nie ograniczali się jedynie do analizy wpływających do nich zawiadomień o popełnieniu przewinień łowieckich, ale równocześnie **w pełnym zakresie wykazywali inicjatywę w prowadzeniu postępowań także na podstawie informacji uzyskanych we własnym zakresie bądź informacji zawartych w środkach publicznego przekazu – w prasie, radiu, telewizji oraz w internecie. Takie działania pozwalały na właściwy odbiór społeczny działań organów dyscyplinarnych w PZŁ, a także miały wpływ na kształtowanie pozytywnego wizerunku Zrzeszenia.**

Jest rzeczą oczywistą, że nie zawsze działania pionu dyscyplinarnego spotykały się ze zrozumieniem i właściwym odbiorem. Wynika to między innymi z tego, że rzecznicy dyscyplinarni byli niejednokrotnie zmuszani do podejmowania niepopularnych i czasem bolesnych decyzji, w wyniku których co najmniej jedna ze stron nie była w pełni usatysfakcjonowana. W okresie objętym sprawozdaniem rzecznicy dyscyplinarni nie byli wykorzystywani do swoistych rozgrywek wewnątrz kół łowieckich, choć tego typu zakusy miały miejsce. Były one bezwzględnie przerywane odmawianiem wszczęcia postępowań dyscyplinarnych w sprawach o charakterze personalnym, a naczelną zasadą działania pionu dyscyplinarnego było to, iż podstawą wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego w każdym przypadku, zgodnie z art. 35g Prawa łowieckiego, było uzasadnione podejrzenie popełnienia przewinienia łowieckiego.

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

W działaniach Zespołu GRD PZŁ oraz okręgowych rzeczników dyscyplinarnych zasadą było **bezwzględne przestrzeganie § 9 Regulaminu, zgodnie z którym w zakresie wykonywania swoich funkcji rzecznik dyscyplinarny jest niezależny od innych organów Zrzeszenia.** Niezależność ta, będąca fundamentem wiarygodności całego systemu dyscyplinarnego, wymagała w roku 2025 szczególnej determinacji ze strony Zespołu GRD, zważywszy na presję wynikającą z toczącego się postępowania administracyjnego.

Analiza postępowań przeprowadzonych w 2025 roku wskazuje, że zdecydowanej **poprawie uległo informowanie przez okręgowych rzeczników dyscyplinarnych osób zawiadamiających o przewinieniach łowieckich o wynikach przeprowadzonych działań dyscyplinarnych.**

Dokonana analiza składów zespołów okręgowych rzeczników dyscyplinarnych pod kątem ich zgodności z art. 35o ust. 2 pkt 2 Prawa łowieckiego wskazuje, że w **niektórych okręgach składy zespołów ORD wymagają uzupełnienia lub wręcz utworzenia. Rotacja w obsadach terenowych rzeczników dyscyplinarnych jest wysoce niepokojąca i spowodowana między innymi ilością i trudnością prowadzonych postępowań, brakiem właściwego merytorycznego przygotowania niektórych rzeczników czy wreszcie koniecznością poświęcenia znacznej ilości czasu na pełnienie funkcji na zasadach w pełni społecznych.**

Wieloletni problem braku dokumentu potwierdzającego uprawnienia rzeczników dyscyplinarnych do wykonywania powierzonych im czynności, doczekał się w roku sprawozdawczym rozwiązania. **Dzięki inicjatywie Zespołu GRD rzecznicy dyscyplinarni zostali wyposażeni w legitymacje potwierdzające pełnienie przez nich funkcji.** Wprowadzenie legitymacji zostało uregulowane w projekcie nowelizacji Regulaminu, o którym mowa w dalszej części sprawozdania.

2. Inicjatywa nowelizacji Regulaminu Sądów Łowieckich i Rzeczników Dyscyplinarnych

W roku 2025 Główny Rzecznik Dyscyplinarny **zainicjował prace nad nowelizacją Regulaminu Sądów Łowieckich i Rzeczników Dyscyplinarnych w Polskim Związku Łowieckim.** Projekt zmian został opracowany i przedłożony do dalszego procedowania. Potrzeba nowelizacji wynikała z wieloletnich doświadczeń w stosowaniu obowiązującego

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

Regulaminu, który – uchwalony w 2014 roku – w wielu miejscach nie przystaje do współczesnych realiów funkcjonowania pionu dyscyplinarnego Zrzeszenia.

Bezpośrednim impulsem do podjęcia prac legislacyjnych były między innymi sygnalizowane przez organy ścigania wątpliwości dotyczące precyzji niektórych zapisów obowiązującego Regulaminu. W jednej sprawie Prokuratura, rozważając kwalifikację prawną określonych czynów, zwróciła uwagę na nieprecyzyjność zapisów Regulaminu dotyczących skutków zawieszenia w prawach członka PZŁ, w tym w prawie do polowania. Niedostateczna jasność tych przepisów uniemożliwiła w ocenie Prokuratury pociągnięcie do odpowiedzialności osób, które w przekonaniu GRD pozyskiwały zwierzynę mimo obowiązującego zawieszenia. Sytuacja ta potwierdziła pilność dokonania zmian regulaminowych, które wyeliminują luki interpretacyjne i pozwolą na skuteczne ściganie tego rodzaju naruszeń.

Opracowany przez Zespół GRD PZŁ projekt nowelizacji Regulaminu koncentruje się przede wszystkim na doprecyzowaniu przepisów dotyczących zawieszenia w prawach członka Zrzeszenia w kontekście prawa do polowania (§ 48 Regulaminu), tak aby jednoznacznie określić skutki zawieszenia i wyeliminować wątpliwości interpretacyjne, które utrudniały współpracę z organami ścigania. Prowadzona przez Biuro GRD analiza zapytań i skarg wskazała jednocześnie na brak uregulowania wprost uprawnień procesowych zawiadamiających, w szczególności okoliczność, że zawiadamiającemu nie przysługują uprawnienia strony. Kwestia ta, choć nie budzi wątpliwości w świetle przepisów ustawy Prawo łowieckie, w praktyce generuje licznie skarg. Projekt nowelizacji zawiera w związku z tym propozycję doprecyzowania tych obowiązków informacyjnych. Projekt obejmuje ponadto zmiany porządkujące dotyczące procedury dochodzeniowej, składu sądu, zasad protokołowania oraz postępowania dowodowego, mające na celu usprawnienie i unowocześnienie praktyki procesowej sądów łowieckich i rzeczników dyscyplinarnych.

Główny Rzecznik Dyscyplinarny stoi na stanowisku, że nowelizacja Regulaminu jest zmianą niezbędną i od dawna oczekiwaną. Obowiązujący Regulamin, choć stanowi solidną podstawę działania organów dyscyplinarnych, wymaga dostosowania do współczesnych wyzwań – zarówno w zakresie współpracy z organami państwowymi, jak i w zakresie procedur

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

wewnętrznych. Projekt nowelizacji został przedłożony do dalszego procedowania i na dzień składania niniejszego sprawozdania jest przedmiotem prac stosownych organów Zrzeszenia.

3. Okręgowi Rzecznicy Dyscyplinarni PZŁ

Dla zobrazowania skali zadań stojących przed rzecznikami dyscyplinarnymi, należy przytoczyć wybrane statystyki dotyczące działalności w roku 2025, obejmujące dane ze wszystkich 49 okręgów łowieckich oraz ze szczebla centralnego Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego.

W roku sprawozdawczym do rozpatrzenia pozostało 350 spraw przeniesionych z lat ubiegłych. Jednocześnie do repertoriów wprowadzono 750 nowych spraw, co potwierdza utrzymujący się na wysokim poziomie wpływ zawiadomień i doniesień o przewinieniach łowieckich. W porównaniu z rokiem 2024, w którym zarejestrowano 675 nowych spraw, nastąpił wzrost o 75 spraw, czyli o ponad 11 procent.

Najczęstszym źródłem zgłoszeń były – podobnie jak w latach ubiegłych – **doniesienia organów i członków Polskiego Związku Łowieckiego (675 spraw)**. Materiały organów ścigania stanowiły źródło 28 spraw, a kolejne 62 doniesienia pochodziły z innych źródeł – w tym od organów administracji państwowej, organizacji pozarządowych oraz od obywateli spoza środowiska łowieckiego.

Wśród najczęściej stosowanych rozstrzygnięć: **odmowa wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego – 201 przypadków, umorzenie dochodzenia – 189, skierowanie wniosku oskarżycielskiego do właściwego sądu łowieckiego – 225, w tym 71 wniosków o ukaranie w trybie porozumienia rzecznika z obwinionym bez konieczności przeprowadzania rozprawy. 32 sprawy przekazano do właściwych miejscowo okręgów, 64 sprawy zakończono w inny sposób. 384 sprawy pozostały nieukończone na dzień 31 grudnia 2025 roku i przeszły do rozpoznania w roku następnym.**

W analizie czasu trwania postępowań ustalono, że **270 z nich zakończono w terminie do trzech miesięcy od wszczęcia, 233 wymagało okresu od trzech do sześciu miesięcy, a w 206 przypadkach czas postępowania przekroczył sześć miesięcy.** Wydłużenie postępowań było w wielu przypadkach uzasadnione koniecznością oczekiwania na rozstrzygnięcia sądów powszechnych, prokuratur i Policji, mających istotny wpływ na podjęcie decyzji merytorycznej w postępowaniu dyscyplinarnym. W sprawach złożonych – dotyczących

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

w szczególności kłusownictwa, wypadków na polowaniach ze skutkiem śmiertelnym oraz procederu fałszowania dokumentacji łowieckiej – czas trwania postępowań jest obiektywnie dłuższy ze względu na konieczność przeprowadzenia rozbudowanego postępowania dowodowego.

Poziom czynności procesowych wykonywanych przez okręgowych rzeczników dyscyplinarnych generalnie nie wzbudzał większych zastrzeżeń. **Na bieżąco reagowano na wszelkie nieprawidłowości w postępowaniach prowadzonych na poziomie okręgów**, wydając stosowne postanowienia, zarządzenia i decyzje w ramach uprawnień nadzorczych GRD.

Wśród stawianych zarzutów część postępowań dotyczyła **naruszeń dyscypliny organizacyjnej i etyki łowieckiej – nieetycznego zachowania na polowaniach, naruszeń zasad bezpieczeństwa, nieodpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych, publikowania w internecie zdjęć i informacji godzących w wizerunek łowiectwa oraz posługiwania się językiem niemającym niczego wspólnego z tradycyjnym językiem łowieckim**. Zachowania te były oceniane pod kątem naruszenia pkt 4 Zbioru Zasad Etyki Łowieckiej, w którym na myśliwego nałożony został obowiązek dbania o pozytywny wizerunek łowiectwa.

W ramach profilaktyki i zapobiegania przewinieniom łowieckim w 38 przypadkach sporządzono pisemne wystąpienia skierowane do organów i kół łowieckich na podstawie § 15 ust. 3 Regulaminu. Rzecznicy odbyli ponadto **119 spotkań z kołami łowieckimi i innymi środowiskami w celu przeciwdziałania nieprawidłowościom**. Na uwagę zasługuje **68 zawiadomień skierowanych do organów ścigania w następstwie prowadzonych postępowań dyscyplinarnych, co potwierdza aktywną współpracę pionu dyscyplinarnego PZŁ z organami wymiaru sprawiedliwości**. Rzecznicy odbyli również **278 spotkań z władzami i organami okręgowymi w kontekście zwalczania kłusownictwa i naruszeń prawa łowieckiego**.

4. Wypadki na polowaniach

W roku 2025 okręgowi rzecznicy dyscyplinarni zgłosili do GRD PZŁ łącznie 6 postrzeleń, z których wszystkie miały miejsce na polowaniach indywidualnych. Wśród

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

poszkodowanych znalazło się 6 myśliwych – 4 doznało ran o różnym stopniu ciężkości, zaś 2 postrzelenia zakończyły się śmiercią poszkodowanego. Odnotowano ponadto 1 inny wypadek łowiecki. Każda ze zgłoszonych spraw wypadkowych była przedmiotem niezwłocznych czynności wyjaśniających właściwego okręgowego rzecznika dyscyplinarnego, przy ścisłym nadzorze ze strony Biura GRD.

Analiza okoliczności wypadków na polowaniach wskazuje na konieczność dalszego wzmocnienia działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa na polowaniach. Każdy przypadek postrzelenia czy wypadku na polowaniu jest tragedią, która nie powinna mieć miejsca, i stanowi cios w wizerunek łowiectwa.

***

Aktualnie Polski Związek Łowiecki znajduje się w sytuacji wymagającej szczególnej rozwagi i odpowiedzialności ze strony wszystkich jego organów. Nagonka medialna i ataki ze strony przeciwników łowiectwa trafiają na podatny grunt także wtedy, gdy sami nie pozostajemy bez winy.

Rok 2025 był dla pionu dyscyplinarnego Zrzeszenia rokiem wyjątkowo trudnym – nie tylko z uwagi na rosnącą liczbę wpływających spraw i ich coraz większą złożoność, ale przede wszystkim z powodu próby zakwestionowania umocowania prawnych organów dyscyplinarnych przez organ nadzoru. Mimo tych trudności Zespół GRD PZŁ i okręgowi rzecznicy dyscyplinarni nie zaprzestali swojej działalności ani na jeden dzień, dając świadectwo odpowiedzialności, determinacji i poczucia obowiązku wobec Zrzeszenia i jego członków.

Sprawne i niezależne funkcjonowanie organów dyscyplinarnych jest warunkiem wiarygodności Zrzeszenia w oczach opinii publicznej, władz państwowych i samych członków PZŁ. Osłabienie tego systemu – czy to poprzez podważanie umocowania organów dyscyplinarnych, czy to poprzez niewystarczające wsparcie organizacyjne i kadrowe – prowadziłoby nieuchronnie do osłabienia mechanizmów egzekwowania odpowiedzialności za naruszenia prawa łowieckiego, ze szkodą dla zwierzyny, dla tradycji łowieckiej i dla samego Zrzeszenia.

W związku z powyższym wnoszę o przyjęcie niniejszego sprawozdania i jednocześnie tą drogą pragnę bardzo serdecznie podziękować wszystkim osobom, z którymi dane mi było pracować

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

w roku 2025. Dziękuję w szczególności członkom Zespołu Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, Okręgowym Rzecznikom Dyscyplinarnym i ich Zastępcom za ich bezinteresowną służbę, sędziom Głównego Sądu Łowieckiego i Okręgowych Sądów Łowieckich za ich kompetencję i niezawisłość, a także pracownikowi Biura GRD za codzienną, rzetelną pracę w warunkach, które nierzadko wymagały ponadprzeciętnego zaangażowania.

Z łowieckim pozdrowieniem Darzbór!

Główny Rzecznik Dyscyplinarny
Polskiego Związku Łowieckiego

dr Łukasz Urbański

**SPRAWOZDANIE
GŁÓWNEGO RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO PZŁ
ZA ROK 2025**

1	Ilość spraw z lat poprzednich do załatwienia w roku sprawozdawczym 2025	349
2	Ilość spraw wpisanych do repertorium rzecznika w roku sprawozdawczym 2025	750
3	Ilość wszystkich załatwionych spraw w roku sprawozdawczym 2025 (bez względu na datę wpisu do repertorium)	715
4	Ilość spraw nieukończonych do 31 grudnia roku sprawozdawczego 2025 i pozostających do załatwienia w roku następnym	384
5	Podstawę wpisu do repertorium stanowiły:	XXXXXXXXXX
a	Doniesienia organów i członków PZŁ	666
b	Materiały organów ścigania (Policji, Prokuratury)	22
c	Inne	62
6	Sposób załatwienia w/w spraw:	XXXXXXXXXX
a	Odmowa wszczęcia dochodzenia	198
b	Umorzenie dochodzenia	189
c	Wniosek oskarżycielski	226
x	- w tym wnioski o ukaranie za porozumieniem rzecznika i obwinionego bez przeprowadzenia rozprawy	70
d	Przekazanie sprawy wg właściwości miejscowej	32
e	Inne	70
7	Czas trwania dochodzenia dyscyplinarnego:	XXXXXXXXXX
a	do 3 miesięcy	270
b	od 3 do 6 miesięcy	233
c	powyżej 6 miesięcy	212
8	Liczba osób objętych wnioskami oskarżycielskimi ogółem:	284
a	z zarzutem kłusownictwa	55
b	Postrzelenia	5
c	naruszenia dyscypliny organizacyjnej i etyki	224
9	Liczba osób osądzonych przez Okręgowy Sąd Łowiecki w roku 2025:	166
a	w tym przy udziale rzeczników	153
10	Liczba odwołań rzecznika od orzeczeń Okręgowego Sądu Łowieckiego	10
11	Ilość spraw, w których rzecznicy podjęli działania profilaktyczne:	157
a	- w tym wystąpień pisemnych	38
b	- w tym spotkań w kołach lub środowiskach	119
12	Ilość zawiadomień skierowanych przez rzeczników do organów ścigania (w następstwie prowadzonych postępowań)	70
13	Ilość spotkań rzeczników z władzami i organami okręgowymi PZŁ (ORŁ, OSŁ, OKR, ZO) dotyczących zwalczania kłusownictwa, ochrony mienia PZŁ, naruszeń prawa łowieckiego itp.	278
14	Liczba rzeczników w okręgach	220

Wypadki zgłoszone do

ORD i GRD PZŁ w roku 2025

rodzaj polowania:		Postrzelenia na polowaniach:				skutek		Inne wypadki
indywidualne	zbiorowe	myśliwego	naganiacza	osobę postronną	rany	śmierć	liczba	
6	0	6	0	0	4	2	1	